

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

till landstinget med förslag till landskapslag
angående ändring av landskapslagen om syssel-
sättning.

Landskapsstyrelsen överlämnade i december 1984 en framställning till landstinget med förslag till ändring av landskapslagen om sysselsättning (framställning nr 16/1984-85). Enligt lagförslaget skulle arbetslöshetsersättningen i landskapet framdeles utgå enligt bestämmelserna om grunddagpenning i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (FFS 602/84).

Den 1 april 1985 fattade landstinget beslut om antagande av landskapslag angående ändring av landskapslagen om sysselsättning, varefter ärendet översändes till republikens president. Den 28 juni 1985 förordnade republikens president att nämnda landskapslag skulle förfalla. Presidentens skrivelse i ärendet var sålydande:

"Till Ålands landskapsstyrelse

Ålands landsting har den 1 april 1985 fattat beslut om antagande av landskapslag angående ändring av landskapslagen om sysselsättning.

Vid föredragning i statsrådet i dag har Jag, efter att ha infordrat Högsta domstolens utlåtande i ärendet, över vilket även Ålandsdelegationen avgivit sitt yttrande, funnit, att det granskning underkastade landstingsbeslutet hänför sig till ett rättsområde, som inte är särskilt omnämnt i självstyrelselagen för Åland vid uppdelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan rikets och landskapets lagstiftande organ. Med tillämpning av de allmänna grundsatser 13 § självstyrelselagen innehåller bör ifrågavarande rättsområde med stöd av 1 mom. 21 punkten sagda paragraf dock anses falla inom landskapets kompetens.

Enligt 23 § landstingsbeslutet skall ändring i beslut av arbetskraftskommissionen, försåvitt gäller lagligheten av beslutet, sökas i den ordning som gäller besvär över beslut av socialförsäkringskommissionen enligt rikets lag om utkomstskydd för arbetslösa. Av landskapsstyrelsens framställning till landstinget framgår att besvär över arbetskraftskommissionens beslut skulle anföras hos arbetslöshetsnämnden. Denna bestämmelse gäller rättegångsväsendet, på vilket område lagstiftningsbehörigheten enligt 11 § 1 mom. 13 punkten självstyrelselagen tillkommer riket. Sådana bestämmelser kan enligt 14 § 4 mom. självstyrelselagen intas i landstingsbeslutet förutsatt att de i sak överensstämmer med motsvarande stadganden i rikets lag.

Enligt 2 § i den av riksdagen antagna lagen om tillämpning i landskapet Åland av

lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden är landskapsstyrelsen besvärinstans då ärendet hör till självstyrelsen och det överklagade beslutet fattats av lägre förvaltningsmyndighet i landskapet. Arbetskraftskommissionen är en sådan lägre förvaltningsmyndighet. Bestämmelsen i landstingsbeslutet rörande ändringssökande överensstämmer således inte med ifrågavarande stadgande i rikets lag. Landstinget har därför överskridit sin lagstiftningsbehörighet, varför Jag med stöd av 14 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland beslutat förordna att förevarande landskapslag skall förfalla; vilket Landskapsstyrelsen härmed till kännedom meddelas.

Nådendal, i statsrådet den 28 juni 1985.

Republikens President Mauno Koivisto

Justitieminister Christoffer Taxell"

Enligt landskapsstyrelsens mening kvarstår motiven för att ändra landskapslagen om sysselsättning så att arbetslöshetsersättningen i landskapet skulle beräknas enligt de grunder som följer av lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Landskapsstyrelsen har därför funnit skäl att överlämna en ny framställning i ärendet. Som framgår av Republikens presidentens skrivelse skall besvär över arbetskraftskommissionens beslut anföras hos landskapsstyrelsen i enlighet med bestämmelserna i 2 § lagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden, nedan kallad tillämpningslagen. Instansordningen i riket är således annorlunda än i landskapet. Enligt 3 § tillämpningslagen skall besvär över landskapsstyrelsens beslut anföras på sätt i 40 § självstyrelselagen för Åland är stadgat. Enligt 40 § självstyrelselagen skall besvär över landskapsstyrelsens beslut anföras enligt de bestämmelser som gäller för anförande av besvär över länsstyrelses beslut i motsvarande fall. I ifrågavarande slag av ärende fattar dock länsstyrelsen inga beslut i motsvarande fall i riket. Besvären avgörs av specialinstanser. Med tillämpning av de allmänna principer som kan härledas ur självstyrelselagen kan därför högsta förvaltningsdomstolen inte anses vara högsta instans i här avsedda ärenden. De nuvarande bestämmelserna om besvär i 23 § landskapslagen om sysselsättning föreslås därför kvarstå oförändrade. I 23 § finns även bestämmelser om ändringssökande på landskapets vägnar. Enligt landskapsstyrelsens bedömning kan landskapets intressen tillgodoses även utan ett särskilt landskapsombud i arbetskraftskommissionen. Landskapsstyrelsen föreslår därför att bestämmelserna i 23 § om landskapets ombud i arbetskraftskommissionen upphävs såsom obehövliga.

I 26a § finns bestämmelser om indrivning av arbetslöshetsersättning som erlagts utan grund. Enligt paragrafens 2 och 3 mom. kan indrivning under vissa förutsättningar underlåtas. I 2 mom. ingår en hänvisning till lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (FFS 125/34). Sagda lag har upphävts i riket. Landskapsstyrelsen

föreslår därför att bestämmelserna i 26a § 2 och 3 mom. ändras.

Med hänvisning till det ovan anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om sysselsättning.

I enlighet med landstingets beslut

upphävs 17,18 och 19 §§ landskapslagen den 19 april 1972 om sysselsättning (24/72),
ändras lagens 16 §, 23 §, samt 26a § 2 och 3 mom., av dessa lagrum 23 § och 26a §
2 och 3 mom. sådana de lyder i landskapslagen den 25 juli 1983 (32/83) samt
fogas till 8 § ett nytt 2 mom. som följer:

8 §.

Person som avses i 1 mom. skall stå till arbetsmarknadens förfogande. En person anses inte stå till arbetsmarknadens förfogande om han själv hänvisar till sådana begränsningar som utgör hinder för mottagande av erbjudet arbete på villkor som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden, eller för deltagande i erbjuden utbildning som är lämplig för honom.

16 §.

Arbetslöshetsersättning kan beviljas person som avses i 8 § och som till följd av att han inte kunnat beredas arbete eller utbildning är i behov av ekonomiskt stöd. Ersättning beviljas enbart personer som fyllt 17 år.

Arbetslöshetsersättning beviljas ur landskapets medel i enlighet med de grunder som gäller för erläggande av grunddagpenning i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (FFS 602/84).

23 §.

Den som är missnöjd med arbetskraftskommissionens beslut får söka ändring genom skriftliga besvär hos landskapsstyrelsen, inom 30 dagar från dagen då han fick del av beslutet.

I landskapsstyrelsens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

26a §.

Indrivning kan helt eller delvis underlåtas om det bedöms skäligt och utbetalningen

av ersättningen inte bör anses ha berott på svikligt förfarande eller grovt vållande från sökandens sida eller om det belopp som skall återkrävas är ringa. Indrivning får inte ske under den tid besvär över beslut om arbetslöshetsersättning är anhängigt

Denna lag träder i kraft den _____

Mariehamn den 22 augusti 1985.

L a n t r å d

Folke Woivalin

Lagberedningssekreterare

Michael Patrickson